KØBENHAVNS UNIVERSITET

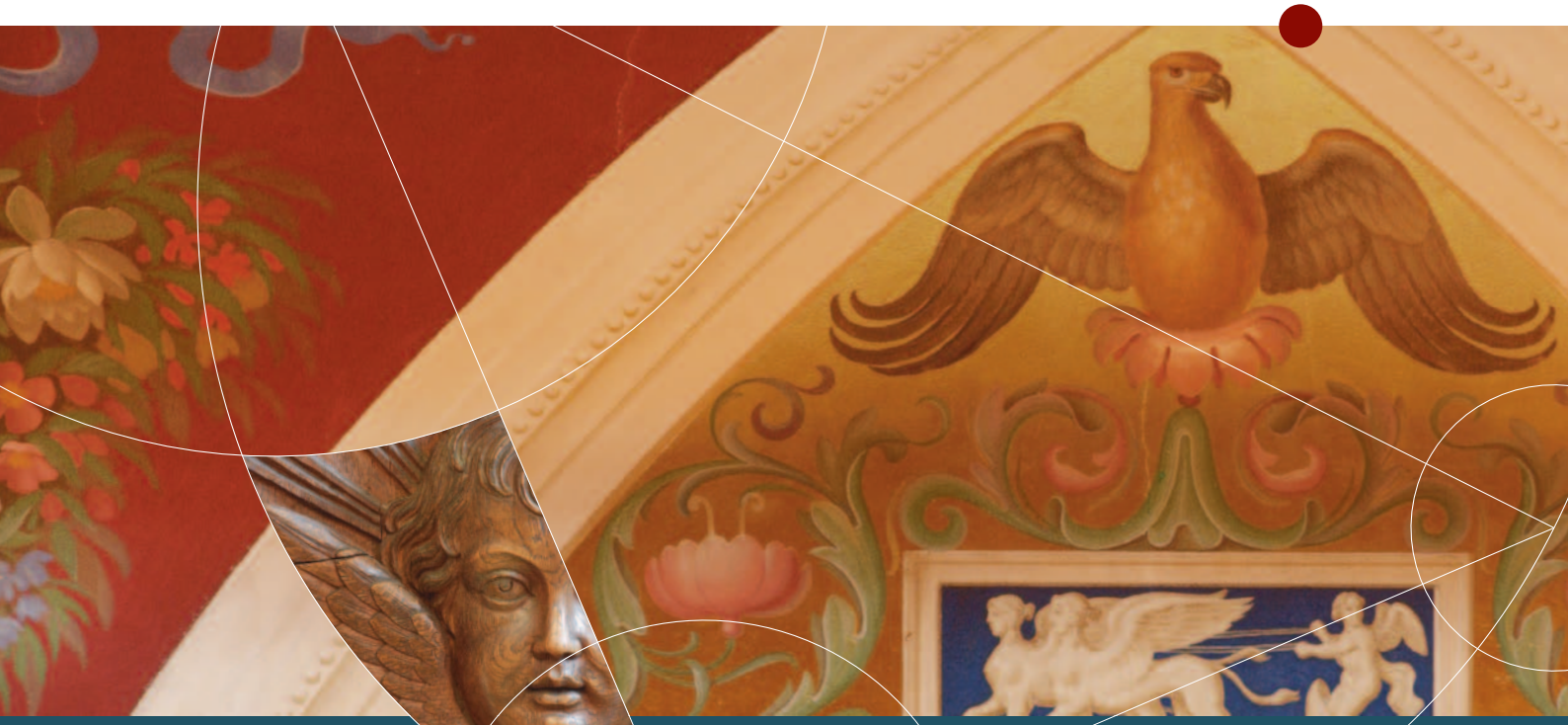

Årsrapport 2004

Publikationen er tilgængelig på:

www.ku.dk/aarsrapport

Publikationen er godkendt og underskrevet af
Københavns Universitets ledelse og Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling.

Et omfattende bilagsmateriale til årsrapport
findes på ovennævnte webadresse.

Design: Kommunikationsafdelingen

Københavns Universitet
Nørregade 10
Postboks 2177
1017 København K

www.ku.dk

Indholdsfortegnelse

1 Beretning 4
- Indledning 4
- Faglige resultater i 2004 5
- Bygningsområdet 5
- Finansiel redegørelse 6
- Forventet økonomisk udvikling 7
- Kommende udfordringer for Københavns Universitet 7

2 Målrapportering 8
- Forskning 8
- Uddannelse 10
- Vidensudveksling og vidensformidling 12
- Infrastrukturelle og organisatoriske forhold 13

3 Regnskab 15
- Regnskabsgrundlag 15
- Årets resultat 15
- Sammenfatning 17
- Anlægsregnskab 18
- Personale 18
- Supplerende materiale 20

4 Påtegning 21
- Fremlæggelse 21
- Påtegning 21

5 Bilag 22
- Formålsfordelt regnskab 22
- Aktivitets- og resultatoplysninger 23

Beretning

Indledning

Københavns Universitet hører til blandt Europas største og ældste hovedstadsuniversiteter. Der er i dag seks fakulteter med en omfattende forsknings- og uddannelsesmæssig fagvifte. Universitetet har omkring 32.000 studerende, 1.050 ph.d.-studerende og 6.700 ansatte – heraf omkring 3.400 videnskabelige medarbejdere.

I 2004 vedtog Konsistorium et værdigrundlag for Københavns Universitet. Værdigrundlaget sammenfatter de kerneværdier, der danner udgangspunkt for medarbejdernes fællesskab og engagement.

Københavns Universitets værdigrundlag

Københavns Universitet bidrager til samfundets udvikling og vækst gennem de tre uadskillelige aktiviteter: at forske, at uddanne og at udveksle viden. Universitetet har sit særkende i den faglige mangfoldighed, og det lægger stadig nye mønstre af tværfaglige aktiviteter. Problemstillinger anskues i en bred faglig og historisk sammenhæng.

Universitetets værdier kommer til udtryk igennem *sandhedssøgen, ansvarlighed, frihed* og *engagement*.

- Københavns Universitets forskning er fri af økonomiske, ideologiske og politiske særinteresser. Forskningen udvider grænserne for erkendelse og udfordrer vante forestillinger. Centralt står grundforskningen, der måler sig med internationale standarder. Forskningen udføres med ansvarlighed over for dens genstand, valget af metode samt anvendelsen af resultatet.

- Københavns Universitets forskningsbaserede uddannelser fremmer de studerendes faglighed, nysgerrighed og selvstændighed. Med den højest mulige faglige kvalitet som uddannelsernes fundament fremelskes de studerendes evner til at træffe fagligt kvalificerede valg og udfylde væsentlige funktioner i samfundet.

- Københavns Universitetets viden forvaltes med ansvarlighed og formidles i en fri, engageret, troværdig og udfordrende dialog med omverdenen. Universitetet er en ansvarlig og kritisk deltager i samfundsdebatten og indgår nationalt og internationalt i konstruktive og forpligtende samarbejder.

Universitetets opgaver løses i et kreativt og attraktivt miljø, hvor ansatte og studerende oplever åbenhed, respekt, fællesskab og medbestemmelse.

Vedtaget af Konsistorium den 15. september 2004

Københavns Universitet har en række unikke træk. Således gør universitetets størrelse det muligt at satse strategisk samtidig med at aktiviteterne fastholdes og udvikles inden for fagområderne. Forskningen er af høj kvalitet, og universitetets styrke gør det realistisk at opbygge internationalt konkurrencedygtige spydspidsområder samt at udbygge sit net af samarbejdspartnere. Universitetets faglige mangfoldighed og mange erfaringer med regionalt og internationalt samarbejde skaber desuden grobund for, at nye, nødvendige fagkombinationer inden for forskning og uddannelse kan se dagens lys. Sidst men ikke mindst giver Københavns Universitets geografiske placering, som hovedstadsuniversitet og som medlem af Øresundsuniversitetet, gode muligheder for at tiltrække dygtige forskere og studerende samt for at samarbejde med et bredt udsnit af offentlige institutioner og erhvervslivet.

Med værdigrundlaget og universitetets unikke træk in mente blev der i december 2004 i forbindelse med indgåelse af universitetets udviklingskontrakt for 2005 formuleret følgende visioner for Københavns Universitet:

- at opretholde en høj kvalitet i forskning og uddannelse således at universitetet kan bevare eller forbedre sin position blandt de bedste universiteter i Europa

- at fastholde og udnytte universitetets faglige bredde og mangfoldighed inden for både uddannelse og forskning, samtidig med at såvel de potentielle, de spirende som de særligt løfterige forsknings- og uddannelsesmæssige miljøer fremmes

- at udbygge sin interaktion og vidensudveksling med samfunds- og erhvervsliv og samtidig værne om forskningens autonomi og kvalitet

- at udbygge sin position som et internationalt orienteret universitet uden at svigte sine nationale forpligtelser

Faglige resultater i 2004

Der har ikke været indgået en udviklingskontrakt mellem Københavns Universitet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling for året 2004. 2004 har været et overgangsår mellem 1. og 2. generationsudviklingskontrakter. Der har således ikke været fastlagt eller indgået aftaler om egentlige mål.

Afrapporteringen i forbindelse med Årsrapport 2004 beskriver en række aktiviteter og udviklingslinier inden for universitetets hovedområder, som defineret i universitetsloven. Afrapporteringen giver et indblik i, hvordan universitetet har anvendt sine ressourcer og de foreløbige resultater heraf. Mange af de aktiviteter, der omtales i rapporten, er siden blevet målfastsat i Københavns Universitets udviklingskontrakt for 2005, se www.ku.dk/ledelse/udviklingskontrakt.

Københavns Universitets aktiviteter i 2004 har i sagens natur været centreret omkring universitetets kerneområder; forskning, uddannelse og vidensudveksling. Et fællestræk i arbejdet har været kvalitetsudvikling og internationalisering. Arbejdet med kvalitetssikring af henholdsvis uddannelser og forskning er et arbejde, der kontinuerligt kræver stor bevågenhed og videreudvikling også selv om universitetet har oplevet tilfredsstillende resultater, hvilket bl.a. fremgår af den internationale ranking foretaget af The Times Higher, som placerer Københavns Universitet som nr. 19 på listen over Europas 50 bedste universiteter og nr. 63 blandt verdens top-200-universiteter. Universitetet er sig bevidst, at disse typer undersøgelser varierer i valg af parametre og i validitet, men anser The Times Higher's metode som givende et sobert billede af forholdene samtidig med, at tidsskriftet i øvrigt er velanskrevet.

1. januar 2005 tiltrådte Københavns Universitets bestyrelse samtidig med, at en række af de øvrige ændringer i forhold til universitetets styring trådte i kraft. Omstillingen til de nye styringsmæssige krav har derfor præget det forgangne år – et arbejde der forsættes i 2005. Der arbejdes blandt andet med at skabe en bedre sammenhæng mellem universitetets udviklingskontrakt, budget og rapportering. Ligeledes er der behov for redskaber, der kan indfri universitetslovens mere tekniske krav om kapital- og investeringsstyring. Økonomireformprojektet KU2005 har været og er stadig en del af dette arbejde.

Bygningsområdet

På ejendomsområdet har ordningen med større selvstændig styring af bygningsforbrug samt indførelse af huslejebetaling igennem flere år været under implementering i form af den såkaldte SEA-ordning (Statens Ejendoms Administration). For Københavns Universitet betyder ordningen, at universitetets bevilling til lokaleformål på sigt ikke vil svare til huslejen for de 674.000m^2, som universitetet p.t. besidder. Bevillingen vil i de kommende år blive reduceret svarende til, at Københavns Universitet samlet skal reducere sit areal med mindst 60.000 m^2, hvis huslejeudgifterne skal holdes inden for den bevilling, som genereres af SEA-ordningen. Udsigten til et underskud har givet anledning til, at der er udarbejdet en reduktionsplan for universitetets arealer. Planen indebærer en årlig reduktion på 7.000 brutto m^2 frem til 2011.

Finansiel redegørelse

Årets økonomiske resultat for universitetets samlede aktiviteter er på 13,0 mio.kr.[1]. Driftsregnskabet er mere detaljeret gennemgået senere i årsrapporten under afsnittet Regnskab.

Samlet regnskabsresultat for 2004

Mio. kr.	2004
Indtægter i alt	**4.004,8**
Nettoudgiftsbevilling	2.745,4
Eksterne bevillinger	787,1
Øvrige driftsindtægter	472,3
Udgifter i alt	**3.991,8**
Lønudgifter	2.146.6
Driftsudgifter	1.845.2
Årets resultat	**13,0**

Af årets økonomiske resultat på 13 mio. kr. tegner den ordinære virksomhed sig for et driftsresultat på i alt 39,8 mio.kr.

Som følge af overgang til omkostningsbaserede regnskab og udarbejdelse af åbningsbalance pr. 1. januar 2005[2] er der foretaget nogle regnskabsmæssige korrektioner vedrørende indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansieret virksomhed, der i alt har medført et merforbrug i den indtægtsdækkede virksomhed på knap 30 mio. kr. Endelig er der et mindre overskud vedrørende de retsmedicinske ydelser samt de tilskudsfinansierede aktiviteter på godt 3 mio. kr.

Universitetet betragter årets økonomiske resultat som værende tilfredsstillende.

Som optakt til overgangen til omkostningsbaserede regnskaber pr. 1. januar 2005 og udarbejdelse af en åbningsbalance har Københavns Universitet i 2004 iværksat en større gennemgang af universitetets samlede projektportefølje.

Projektlukninger m.v. har medført, at fakulteternes driftsresultat er forbedret med ca. 50 mio.kr. i 2004. Med et balanceret driftsresultat, jf. ovenfor på fakultetsniveau er der således reelt tale om et samlet merforbrug på 50 mio.kr. i 2004. Merforbruget, der er af varierende størrelse fakulteterne imellem, var budgetteret. Samlet videreføres der på fakultetsniveau knap 134 mio.kr. til 2005.

Fakulteternes økonomiske buffer i den ordinære virksomhed anses for værende tilfredsstillende. Hensættelserne er et bevidst forsøg på at kunne at sikre en økonomisk reserve således, at fakulteterne kan imødegå fremtidige udsving i såvel indtægterne som udgifterne, især udsving i indtægtsgrundlaget forårsaget af STÅ-produktionen samt nye tiltag som følge af ny ledelsesstruktur, vejledningsreform m.m..

Det samlede årsresultat for den ordinære virksomhed udgør 1,2 procent af den samlede omsætning under ordinær virksomhed.

Forbrug og resultat på ordinær virksomhed i 2004

Mio. kr.	Forbrugsramme 2004	Nettoudgifter 2004	Resultat 2004	Primo 2004 **	Videreførsel 2005
Fakulteter i alt	1.974,4	1.974,7	-0,3	134,7	134,4
Øvrige i alt *	1.000,8	960,7	40,1	-20,4	19,7
I alt	2.975,2	2.935,4	39,8	114,3	154,0

Note *: *Øvrige i alt* består blandt andet af Bygninger, fællesadministrationen, Skolen for klinikassistenter og tandplejere(SKT) og Biotech Research and Innovation Center (BRIC).
Note **: Fakulteternes beholdning til videreførsel primo 2004 er forøget med 1,1 mio.kr. som følge af en primokorrektion fra VTU til Center for Sprogteknologi og Statens Naturhistoriske Museum. Øvrige i alt er primo 2004 nedjusteret med 0,4 mio.kr., således at der er overensstemmelse med statsregnskabet.

1) Københavns Universitet aflægger regnskab for hovedkonto 19.22.01 og 19.22.02 (anlæg) på Finansloven
2) Åbningsbalancen er under udarbejdelse, og skal være færdig 1. juli 2005, jf. Regnskab, afsnit III.

Forventet økonomisk udvikling

Udviklingen i uddannelsesindtægterne forventes at være faldende i de kommende år som følge af faldende STÅ-produktion, mens udviklingen inden for forskning, herunder eksternt finansieret forskning, forventes at stige om end svagt.

Forventningen om stigende forskningsbevillinger skal ses i relation til Barcelona-målsætningen om 1% af BNP til offentlig forskning inden 2010. Universitetet har en tiltro til egne forventninger om at kunne tiltrække eksterne midler samt til regeringens løfter om øgede forskningsmidler.

Udover en fortsat økonomisk styrkelse af styringen af universitets projektportefølje er det ledelsens opfattelse, at der inden for de kommende år vil være behov for fokus på Københavns Universitets finansielle situation, specielt hvad angår kapitalbevillingens størrelse og sikring af kapital til husleje. Universitetet står overfor en opgave med at tilpasse bygningsmassen til de faldende bevillinger på huslejeområdet.

Kommende udfordringer for Københavns Universitet

Udfordringen for Københavns Universitet bliver i de kommende år at prioritere og balancere mellem kravene om

- at bevare tæt sammenhæng mellem forskning og uddannelse
- at nyttiggøre og kommercialisere forskningsresultater uden at give køb på en fri grundforskning
- at tilbyde uddannelser både til de mange og til de fagligt stærkeste studerende
- at fastholde et vidtspændende forskningsfelt, samtidig med at der satses på forskning inden for spydspidsområder samt
- at sikre et internationalt fokus i et oprindeligt nationalt orienteret universitetsverden.

Målrapportering

Forskning

Forskningsevaluering

Set kvantitativt kan forskningsområdet på Københavns Universitet blandt andet opgøres i antal afhandlinger, forskerårsværk og forskningspublikationer. I 2004 blev der indleveret 277 ph.d-afhandlinger og tildelt 45 doktorgrader. Universitetet har omkring 3.400 videnskabelige medarbejdere, der samlet har en årlig produktion på omkring 5.400 videnskabelige bøger og artikler.

De mere kvalitative sider af forskningen er derimod vanskeligere at sætte tal på. Københavns Universitet har de seneste år arbejdet fokuseret på at udvikle forskningsevalueringsmetoder, som med tiden kan danne grundlag for prioriteringer på forskningsområdet. Fakulteterne har i de seneste år gennemført en række pilotprojekter, for herigennem at afprøve den store variation i vurderingsmetoder. Disse metoder og resultaterne af pilotprojekterne er resumeret i forskningsevalueringspublikationen "*Kvalitet i forskning*", København 2004. Erfaringerne fra forskningsevalueringsarbejdet danner grundlag for det videre arbejde med kvalitetsudvikling.

Forskningsplanlægning og forskningsadministration

De tværfakultære satsningsområder

En del af Københavns Universitets strategi på forskningsområdet omfatter de tværfakultære satsningsområder. Universitetet har i 2004 videreført og videreudviklet satsningsområderne *BioCampus*, *Religion i det 21. århundrede* og *Krop og bevidsthed*. Endvidere er der blevet truffet beslutning om at danne et fjerde – *Europa*.

Satsningsområderne bidrager til en bedre udnyttelse af universitetets vidensressourcer ved at styrke kommunikationen og koordination på tværs af fagområder og institutionsgrænser. Internt har satsningsområderne med en lang række netværksaktiviteter skabt faglige mødesteder. I en universitetsverden, hvor specialiseringsgraden øges år for år, er tværfaglige initiativer, som satsningsområderne, med til at sætte ting i sammenhæng og åbne for nye synsvinkler – også i forhold til den enkelte forskers egen forståelse af forskningsperspektiv og -relevans.

Eksternt har indsatsen rettet sig både mod offentligheden og mod samarbejdspartnere på andre institutioner og i erhvervslivet. For at styrke formidlingen til offentligheden har der i 2004 blandt andet været afholdt medietræningskurser for satsningsområdernes centrale aktører og formidlingskurser for ph.d.-studerende.

Andre forskningsmæssige nybrud

Clusterdannelse: Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet iværksatte i 2002 en proces, der skulle stimulere dannelsen af tematiske clustre inden for fakultetets spydspidsområder. Et cluster er en organisering af forskningsgrupper med fokus på et overordnet, afgrænset problemkompleks, der er velegnet til langsigtet tværdisciplinær udforskning. Clustrene går på tværs af institutgrænserne og hensigten er at udnytte fakultetets tværfaglige potentiale samt at forbedre og styrke profileringen af de forskningsmæssige spydspidsområder, blandt andet med henblik på at øge konkurrenceevnen om de eksterne forskningsmidler. Der er i 2004 oprettet seks clustre: Cell Biology Cluster, Cluster i Molekylær Billeddannelse, Cluster i International Sundhed, Cluster i Social Epidemiologi, MuskelCluster og NeuroCluster. Resultatet har været så positivt, at Fakultetet netop har iværksat den anden clusterrunde i foråret 2005.

BioCentret: Københavns Universitet har været særdeles aktiv i forbindelse med etableringen af BioCentret i København. Den første grundsten blev lagt den 13. november 2004 af Videnskabsminister Helge Sander, og byggeriet forventes at stå færdigt i oktober 2006. BioCentret er et forskningscenter, der skal danne rammen for ny dansk spydspids inden for bioteknologisk forskning. Det kommende BioCenter skal huse både Københavns Universitets Institut for Molekylærbiologi og Fysiologi, Rigshospitalets Finsenlaboratorium og Bartholin Instituttet ved Hovedstadens Sygehusfællesskab samt forskningsenheden Biotech Research and Innovation Centre (BRIC). Der forventes store

synergieffekter ved at samle viden og kunnen inden for det bioteknologiske forskningsfelt.

Nano Science Center: I september 2004 indviede Københavns Universitet en ny og udvidet satsning på nano-teknologi. Både statsminister Anders Fogh Rasmussen og videnskabsminister Helge Sander deltog sammen med mere end hundrede forskere og virksomhedsrepæsentanter. Centret er placeret under Det Naturvidenskabelige Fakultet og ekspertise fra det Sundhedsvidenskabelig Fakultet integreres i centret, som fremover vil få et styrket fokus på den såkaldte bio-nanoteknologi. Perspektiverne er mange: Fra nye behandlingsmetoder af folkesygdomme til udvikling af mere effektive vaskemidler. Ved at dyrke en kombination af forskning i verdensklasse, uddannelse af fremtidens forskere og effektiv teknologioverførsel til dansk erhvervsliv, skal centret være med til at forberede Danmark på de muligheder, nanoteknologien byder på.

CISU: Et Center for International Sundhed & Udvikling (CISU) blev indviet i juni 2004. Centret er oprettet på anbefaling af en international kommission, som har evalueret Københavns Universitets forskningssamarbejde og kapacitetsopbygningsprogrammer med udviklingslande meget positivt, men fundet at forskningen bør samles for at få større gennemslagskraft. To fakulteter ved Københavns Universitet - de sundheds- og samfundsvidenskabelige – indgår i oprettelsen af CISU. Centret vil fra 2005 have til huse på Kommunehospitalet i København. Fem forskergrupper fra universitetet og fra Københavns Universitetshospital, eller adjungerede hertil, udgør Centrets grundstamme. Samme forskergrupper er forankret i en ph.d. skole i international sundhed, "Postgraduate School of International Health". Endvidere er grupperne forbundne i "Enhancement of Research Capacity" programmer i udviklingslande.

6 nye grundforskningscentre: Københavns Universitet har været en væsentlig bevillingsmodtager fra Danmarks Grundforskningsfond. Grundforskningsfonden giver på baggrund af ansøgningsrunder en række udvalgte potentielle forskningsmiljøer grund under fødderne i en periode, hidtil op til 10 år, hvorefter forskningsmiljøerne overlades til institutionerne til videreførelse, indlejring eller afvikling alt efter den forskningsstyrke der er opnået og den forskningsstrategi man anlægger på de pågældende steder. Ved de uddelinger Danmarks Grundforskningsfond har foretaget i 2004, er forskere ved Københavns Universitet direkte bevillingsmodtagere eller deltagere i 6 ud af de samlede 12 nye centre. Det er: 1) *Centre for Social Evolution* (KU), 2) *Nordic Centre for Earth Evolution (NordCee)* (SDU og KU), 3) *Centre for Language Change in Real Time (LANCHART) Denmark 1900-2000 as an example* (KU), 4) *Illuminating the Dark Universe* (KU), 5) *Centre for Textile Research* (KU) og 6) *Centre of Inflammation and Metabolism* (Rigshospitalet og KU).

Deltagelse i forskningsprogrammer og ekstern finansiering

De store nationale og internationale forskningsprogrammer udgør en vigtig mulighed for udveksling og import af viden. Derfor har Københavns Universitet prioriteret at intensivere støtten til forskernes EU ansøgninger over det sidste år. Det er vurderingen, at Universitetets succesrate med hensyn til ansøgningernes behandling i EU-systemet hermed er forbedret. Københavns Universitet står nu som koordinator på flere store EU projekter og ikke som tidligere kun som partner. Ud over støtte til udformningen af selve ansøgningen retter støtten sig tillige mod de administrative problemer forskerne møder undervejs i projektet, herunder udformningen af finansielle og administrative afrapporteringer til EU-Kommissionen samt assistance i forbindelse med koordinationen af selve projektet.

Målt i kroner og øre kan der også spores en fremgang i forskningsbevillingerne fra EU. Hvor Københavns Universitet i 2003 modtog 98,3 mio. kr. modtog universitetet i 2004 115,5 mio. kr. Samlet set modtog Københavns Universitet i 2004 642,6 mio. kr. i ekstern finansiering, svarende til knap 40 procent af de samlede forskningsbevillinger (eksterne plus ordinære).

Uddannelse

Kvalitetsudvikling i uddannelserne

I 2004 optog Københavns Universitet 4.889 nye studerende. I samme år blev der uddannet 2.821 bachelorer og 2.573 kandidater. Det er en svag stigning i forhold til årene før. Den samlede STÅ-produktion lå i 2004 på 16.478, et tal som har været stabilt de seneste fem år.

Som led i Københavns Universitets ønske om at udbyde uddannelser af højeste kvalitet er og har vedvarende og systematisk kvalitetsudvikling været et højt prioriteret område gennem flere år. I 2004 har universitetet i samarbejde med Danmarks Evalueringsinstitut afsluttet et omfattende auditeringsprojekt. En egentlig strategi for kvalitetetssikring og kvalitetsudvikling af universitetets uddannelser og undervisning vil blive udformet i 2005.

Der er i det forgangne år sket betydelige reformer på uddannelsesområdet. Uddannelserne er ved at blive moduliseret og der er kommet en større fleksibilitet i uddannelserne. Reformerne betyder blandt andet, at den enkelte studerende i højere grad får mulighed for at tilrettelægge sit studieforløb individuelt.

Fakulteterne har i 2004 igangsat arbejdet med kompetencebeskrivelser af alle studieelementer. De fleste fakulteter er godt i gang med bacheloruddannelserne, og enkelte har også påbegyndt kandidatniveauet. Målet er at skabe større gennemsigtighed i uddannelserne – ikke mindst for kommende arbejdsgivere såvel som for den enkelte studerende i forhold til dennes studieplan.

Studie- og erhvervsvejledningen er i 2004 blevet styrket og professionaliseret. Vejledning om valg af erhverv efter endt uddannelse vil i løbet af den nærmeste fremtid være integreret på alle vejledningsniveauer; ved indgangen til uddannelserne, ved valg af bachelorprojekt, ved valg af kandidatuddannelse og ved valg af specialeemne.

Webbaseret læring

I sommeren 2004 blev det besluttet, at Københavns Universitet skal forstærke arbejdet med at udvikle mulighederne for at bruge webbaseret læring i uddannelserne. Baggrunden var en rapport om anvendelsen af og om forventningerne til Webbaseret læring, offentliggjort primo 2004 (se www.ku.dk/wbl).

Den såkaldte WBL-rapport er udmøntet i to konkrete tiltag. For det første etableringen af et Virtuelt Lærings Miljø (VLM), hvorigennem alle uddannelser vil få mulighed for at udbyde virtuel undervisning. For det andet etableringen af et Center for Webbaseret læring (CWBL). CWBL og VLM initiativerne vil udgøre grundlaget for det kommende arbejde med at facilitere og inspirere fakulteterne til at bruge de virtuelle undervisningsmuligheder inden for de enkelte fag og uddannelser. Målet er, at faciliteterne skal være klar fra efteråret 2005.

Efter- og videreuddannelse

I 2004 har Københavns Universitet arbejdet på at integrere forskningsbaseret efter- og videreuddannelse i universitetets uddannelsesportefølje. Området er kommet godt fra start, og Københavns Universitet har øget sin placering på efteruddannelsesmarkedet. Ikke mindst takket være en stigning i antallet af faglige miljøer, der har engageret sig i udviklingen af nye efter- og videreuddannelsestilbud.

Københavns Universitet udbød i 2004 11 masteruddannelser og mere end 450 korte kurser med en samlet omsætning på omkring 40 mio. kr. For at fremme denne udvikling blev der i 2004 igangsat et strategiarbejde på efter- og videreuddannelsesområdet. Strategien skal bl.a. indeholde overvejelser omkring potentielle aftageres uddannelsesbehov, opdyrkning af nye forretningsområder og konkrete mål for omsætning og for kursusaktiviteten. Strategien forventes færdig medio 2005, hvorefter det fremtidige arbejde med at systematisere udviklingen af efter- og videreuddannelsesområdet igangsættes.

Af specifikke og helt nye tiltag inden for området kan nævnes, at Det Humanistiske Fakultet, Det Naturvidenskabelige Fakultet og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, i lyset af gymnasiereformen, koordinerer Københavns Universitets indsats med at udvikle efteruddannelsestilbud til gymnasielærere. For at synliggøre adgangen til universitetet er der etableret et omfattende dialogarbejde og samtlige gymnasier er kontaktet. Mere end 20 nye gymnasiale efteruddannelsestiltag er i de sidste måneder af 2004 blevet igangsat, og flere er under udvikling.

Af andre nye efteruddannelsestilbud kan nævnes *Master i Sundhedsantropologi* som i 2004 for første gang slog dørene op for en række studerende, fortrinsvist socialrådgivere, sygeplejersker og læger. *Diplom-uddannelsen i Kriminologi*, der er blevet til i et samarbejde med Den Sociale Højskole, København, blev godkendt i Undervisningsministeriet og starter i september 2005. Endvidere er der i samarbejde med IBM blevet udviklet en lederuddannelse *3 x leadership*, der starter i efteråret 2005 med deltagelse af undervisere fra jura, idræt og teatervidenskab.

Internationalisering

Det har i flere år været et mål, at Københavns Universitet skal orientere sig internationalt. Udfordringen for universitetet har været og er fortsat at håndtere på den ene side universitetets traditionelle, nationale fokus og på den anden side den stadig mere udbredte og intense globalisering, der konstant stiller nye krav til arbejdet med at styrke internationaliseringen af undervisnings- og forskningsmiljøerne.

Københavns Universitet har altid været populært for udenlandske studerende og for tredje år i træk, er mobilitetsaktiviteterne ved Københavns Universitet steget kraftigt. I 2004 blev der registreret en samlet stigning på ca. 30 pct. Især udenlandske studerendes lyst til at tilbringe et semester eller to ved Københavns Universitet synes usvækket, stærk og stadig stigende. Alene i 2004 modtog Københavns Universitet 924 studerende. De indrejsende studerende fordeler sig geografisk jævnt mellem Norden, Europa og resten af verden.

Københavns Universitets egne studerende er stadig på nogle hovedområder noget tøvende med at rejse ud. Specielt er der sket et fald i antallet af studerende, der søger til USA, ligesom antallet af ansøgere til partneruniversiteter i Asien ikke vokser så stærkt, som ønsket. I 2004 rejste 767 studerende ud, og til det tal kommer et yderligere antal skønnet til omkring 200, som selv organiserer kortere eller længere udlandsophold.

Aftalenetværket, som udgør rygraden i universitetets mobilitetsaktiviteter såvel for lærere som for studerende, er udbygget med nye partnere, bl.a. i Kina, Korea, USA og som noget nyt også på Cuba (Havanas Universitet). Endvidere er det, efter en del forarbejde, også lykkedes at få en aftale i stand med Mexicos meget store og førende offentlige universitet UNAM (Mexico City) med over 120.000 studerende, ligesom aftalen med det indiske universitet Jawaharla Nehru University i Delhi er blevet udvidet fra sommerkurser til egentlig student- og lærerudveksling.

I 2004 har Københavns Universitet desuden intensiveret og udbygget de aftaler, som er mest efterspurgt. Således er der sket en øget aktivitet på f.eks. aftalerne med University of British Columbia i Vancouver CA., University of Washington, University of Seattle, University of California og ikke mindst med nogle af vore mest eftertragtede australske partnere, såsom Monash og Maquaerie. Endvidere er der indgået forpligtende aftaler om et antal joint og double degrees, både i form af Erasmus Mundus ansøgninger og joint european masters med universiteterne i Brussel, Amsterdam og Wien. Det er sket inden for rammerne af det etablerede UNICA netværk (Hovedstadsuniversiteter i Europa)

En meget stor arbejde er lagt i et IT-projekt, det såkaldte IDA-projekt. Københavns Universitet har udviklet et state-of the-art elektronisk ansøgningssystem til alle udrejsende danske studerende. Fra første ansøgningsfrist i 2005 vil alle papiransøgninger blive afløst af elektronisk ansøgning og sagsbehandling, hvilket vil forenkle ansøgningen for de studerende. Derudover vil systemet give bedre muligheder for kommunikation mellem fakulteterne og Det Internationale

Kontor. Anden fase af projektet er et tilsvarende system for indrejsende studerende. Et forprojekt er blevet beskrevet, accepteret og startet i slutningen af 2004. Det forventes også, at dette system vil være klart til ibrugtagning i 2005, således at Københavns Universitet åbner sig elektronisk - også med engelske servicemuligheder via hjemmesiden for studerende fra hele verden.

Vidensudveksling og vidensformidling

Samarbejde med erhvervslivet og vidensnetværk

Langt den væsentligste del af vidensudveksling sker via uddannelse af kandidater, som medbringer den nyeste viden til de jobs, de bestrider. En anden vigtig del af vidensudvekslingen finder sted, som led i det naturlige samarbejde universitetet har med virksomheder, institutioner og organisationer, både offentlige og private, nationale og internationale. En tredje form er viden- og teknologioverførsel med et forretningsorienteret sigte. Til sidstnævnte formål oprettede Københavns Universitet i 2003 en Tech Trans Enhed, som arbejder med beskyttelse og kommercialisering af forskningsresultater gennem licensiering og virksomhedsdannelser.

I 2004 modtog Tech Trans Enheden 17 nye anmeldelser af potentielle opfindelser og har siden 2000 fået udstedt tre internationale patenter. Enheden har endvidere, i samarbejde med opfinderne, udarbejdet forretningsmæssige strategier for hvert enkelt projekt i bestræbelserne på at kommercialisere universitetets forskningsresultater. Dette har ført til afvikling af en del ældre projekter, hvor det kommercielle potentiale er vurderet som forholdsvist lille.

Ved udgangen af 2004 har enheden 30 patentansøgninger i sin portefølje, hvor der i ca. 1/3 pågår forhandlinger med en kommerciel partner med henblik på indgåelse af licensaftaler eller start (spin-out) af virksomhed. Endvidere behandlede Tech Trans Enheden 63 aftaler med private virksomheder om samfinansierede forskningsprojekter o.l. og 35 EU-kontrakter i forhold til International Properity Right-spørgsmål (IPR).

Der er udarbejdet nyt markedsføringsmateriale til intern og ekstern brug, og Tech Trans Enheden har fået sin egen hjemmeside www.tt.ku.dk. Enhedens medarbejdere var oplægsholdere ved en række nationale og internationale konferencer og seminarer i 2004 og er blevet aktivt engageret i den amerikanske Association of University Technology Managers (AUTM) gennem optagelse i AUTMs Membership Committee.

En række internationale kontakter besøgte Enheden i 2004 og her kan bl.a. nævnes Centre for Management of International Health Related R&D (MIHR, Oxford), University of Washingtons technology transfer office, the Cancer Research Institute (London) og Plant Bioscience Limited (Norwich).

Vidensnetværk

Københavns Universitet indgår i en lang række andre, internationale samarbejder regionalt, nationalt og internationalt. Blandt andet kan nævnes højteknologiske vidensnetværk, Copenhagen Technology Transfer Consortium, Øresund Science Region, BioCenter på Tagensvej m.fl.
Hvad angår de højteknologiske vidensnetværk, har universitetet arbejdet målrettet på at gøre sig konkurrencedygtig særligt på de områder, der i forvejen har været klare spidskompetencer. Københavns Universitet er med i 3 af de 7 højteknologiske vidensnetværk, som foreløbig har fået midler til 2 års drift fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.
De tre netværk er:

- *NaNet*: Nano-Science Centeret er sammen med blandt andre Risø, Syddansk Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og en række virksomheder i gang med at etablere et højteknologisk vidensnetværk inden for nanoteknologi NaNet. NaNet har fokus på at formulere konkrete samarbejdsprojekter mellem virksomheder og forskere inden for det nanoteknologiske område.

- *Bioinformatik*: Bioinformatik er etableret i samarbejde med Syddansk Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Århus Universitet, Den Kongelige Veterinære Landbohøjskole og Danmarks JordForskning. Netværket omhandler bearbejdning

og simulering af bioteknologiske data. Fokus er på forskning og metoder, der kan fortolke bioteknologiske data samt udvikling af simulerings- og modeleringsteknikker.
- *BioLogue*: Københavns Universitets nye biomedicinske netværk BioLogue, der skal styrke indsatsen mod blandt andet kræft, diabetes og hjertekarsygdomme. Netværket, som tæller en lang række lægemiddelvirksomheder og en række universiteter, hospitaler og forskningsenheder, skal gøre vejen fra forskning til praktisk anvendelse i klinik kortere.

Endvidere har Datalogisk Institut og Københavns Universitet, i samarbejde med blandt andre Dansk Industri og Danmarks Tekniske Universitet etableret et *Sensor-Netværk*, hvor forskere og virksomhedsfolk kan udveksle ideer og viden. Netværket er tværfagligt, og har til formål at etablere aktiviteter i form af møder, seminarer, work shops etc. med henblik på at stimulere deltagerne til samarbejde, vidensdeling samt udveksling af information med relevante 3. parter om betydningen af denne type teknologi.

Forskningsinformationssystemet

Der er i 2004 blevet arbejdet på et forskningsinformationssystem, der har fået den foreløbige arbejdstitel CURIS, (University of Copenhagen, Current Research Information System). Systemet er en sammenfatning og en videreudvikling af det eksisterende publikationsregister med uddybende information om forskernes forskningsaktiviteter, herunder forskningsprojekter, samarbejder og udstyr. Systemet kombineres med en "find-en-forsker"-del, der skal lette formidlingen og søgningen af forskning ved universitetet.

Der er ved at blive udarbejdet en analyserapport, der skal danne grundlaget for beslutning om indholdet og udformningen af det fælles forskningsinformationssystem. Der skal træffes endelig beslutning om systemets udformning i løbet af foråret 2005.

Forskningsinformationssystemet indgår som en del af Københavns Universitets Udviklingskontrakt for 2005.

Profilering af universitetet

Københavns Universitet har i det forløbne år intensiveret arbejdet med formidling til grupper i offentligheden. En egentlig strategi for formidling af universitetets forskning og viden er ved at blive udarbejdet, og flere institutter og fakulteter har valgt at give formidlingsopgaven særlig prioritet.

I årets løb er forskere på universitetet blevet tilbudt kurser i kontakten med pressen. Denne aktivitet vil blive yderligere styrket næste år. I efteråret indledtes desuden en åben forelæsningsrække under overskriften "Mød Videnskaben" og interessen for at deltage har været stor. Forelæsningsrækken gennemføres i samarbejde med Dagbladet Politiken, hvilket sikrer den en høj grad af synlighed. Blandt tilhørerne har været mange mennesker, som universitetet ellers sjældent er i kontakt med. Blandt de øvrige begivenheder, som har nydt bevågenhed i offentligheden, har været besøget af den sydafrikanske biskop Desmond Tutu samt årsfesten, der blev afholdt i november.

Der er i årets løb udsendt 10 udgaver af universitetets elektroniske nyhedsbrev (www.ku.dk/nyhedsbrev). Modtagerne er studerende, ansatte, interesserede enkeltpersoner i offentligheden, ansatte ved andre uddannelses- og forskningsinstitutioner, pressen og mange andre. Nyhedsbrevet fortæller i kort form om forskning, uddannelse og andre aktiviteter på Københavns Universitet.

Infrastrukturelle og organisatoriske forhold

Institutsammenlægninger og andre fusioner

Institutstrukturen er blevet forenklet, de i medio 2002 55 institutter er i dag reduceret til 35 institutter. Disse sammenlægninger har været foranlediget af egentlige faglige grunde såvel som overvejelser af mere styringsmæssig karakter. Universitetet står i dag med en struktur, der er beredt til lederansættelser på enheder, som i højere grad vil være selvbærende. Der er ikke noget idealtal for antallet af institutter, ikke nogen idealstørrelse,

men institutstrukturen skal gerne genspejle ledelsesbehovet, det administrative styringsbehov og ikke mindst skabe inspirerende rammer om uddannelserne og forskningsmiljøerne.

Andre væsentlige organisatoriske ændringer

Som led i at styrke universitetets faglige profil blev der i 2004 indlejret 2 store centre som en del af Københavns Universitet:

- *NIAS* (Nordisk Institut for Asien Studier), der tidligere var et forskningsinstitut under Nordisk Ministerråd, er pr. 1. januar 2005 indlejret som et nordisk forskningsinstitut på Københavns Universitet i et forpligtende samarbejde med Copenhagen Business School og Lunds Universitet.

- BRIC (Biotech Research and Innovations Center) er i forbindelse med Finansloven for 2005 blevet indlejret som et fagligt selvstændigt center på Købehavns Universitet. BRIC er en del af BioCentret og indgår som én af 3 enheder sammen med Københavns Universitets Institut for molekylær Biologi og Fysiologi, BRIC samt H:S' forskningsenheder.

KU 2005

Økonomireformprojektet KU2005 har præget den administrative udvikling på universitetet i 2004. Økonomireformprojektet har til formål at udvikle en ensartet og sammenhængende økonomistyring på hele universitetet. Økonomireformen decentraliserer økonomisystemet til institutniveauet og budgetlægning og budgetopfølgning sættes i et fast system, der giver alle administrative niveauer såvel nye budgetteringsredskaber som et samlet overblik over økonomien gennem tidstro og relevant ledelsesinformation. Ledelsesinformationen skal være med til at sikre, at universitetet kan forfølge fastlagte strategiske prioriteringer.

Reformprojektet har også forberedt overgangen til selveje og aflæggelse af omkostningsbaseret regnskab. I 2004 er der gennem bl.a. en registrering af alle anlæg og deres værdier skabt grundlag for at etablere en åbningsbalance for 2005. Balanceposterne i åbningsbalancen giver ved indgangen til 2005 et overblik over universitetets samlede kapitalstruktur, herunder universitetets egenkapital.

Det omfattende projektarbejde har været koncentreret om design og etablering af tekniske og organisatoriske løsninger. Universitetet har fra 1. januar 2005 kunnet tage en ny kontoplan i brug og alle budgetenheder har nu direkte adgang til det Oracle-baserede økonomistyringssystem ØSS, der samtidig er blevet nyopsat. Der er påbegyndt en omfattende kompetenceudvikling af alle økonomimedarbejdere, ligesom der i projektet er udviklet en række systemmæssige løsninger, der skal afløse en række manuelle transaktioner med elektronisk understøttelse af økonomistyringen. Projektets samlede målsætninger og løsninger vil blive endeligt gennemført i løbet af 2005.

Regnskab

Regnskabsgrundlag

Grundlaget for udarbejdelsen af Københavns Universitets regnskab er fastlagt i Finansministeriets akt. 63 af 11. december 2002 og Økonomistyrelsens vejledning fra januar 2004.

Københavns Universitet er i 2004 placeret i finansloven og på tillægsbevillingsloven under
§ 19.22.01: Driftsbevilling
§ 19.22.02: Anlægsbevilling

På disse konti kan man finde oplysninger om universitetets bevillinger i det pågældende finansår.
Universitetets økonomiske struktur bygger på 2 kategorier: ordinær virksomhed og ekstern finansiering.

Ordinær virksomhed er placeret på underkonto 10 på finansloven. Der er opført såvel indtægter som udgifter. Området dækker over følgende aktiviteter:

- Uddannelse (herunder åben uddannelse og forskeruddannelse)
- Forskning
- Øvrige (bl.a. museer, ejendomsskatter m.m.)
- Kapitaludgifter (husleje, bygningsvedligeholdelse m.m.)
- Grundbevilling
- Myndighedsopgaver

Uddannelsesbevillingen består af taxameterindtægter. Ved åben uddannelse opkræves endvidere deltagerbetaling. Til gennemførelse af uddannelsesaktiviteterne optages på finansloven en budgetteret indtægt, som ved årets udgang reguleres i overensstemmelse med den faktisk gennemførte aktivitet. Den øvrige del af den ordinære virksomhed finansieres ved bevillinger, hvis størrelse i princippet fastlægges endeligt på finansloven forud for finansårets start.

Universitetet har på finansloven ret til at oppebære indtægter og afholde udgifter på ekstern virksomhed. Det drejer sig om indtægter i forbindelse med salg af varer og tjenesteydelser eller tilskud, gaver og lignende fra f.eks private og statslige fonde, private og statslige samarbejds-partnere, EU, Danmarks Grundforskningsfond m.m. Den eksterne virksomhed er opført på underkontiene 90 – 97 under § 19.22.01. Summen af bevillinger og driftsindtægter udgør den samlede bevillingsramme for universitetets aktiviteter.

Årets resultat

Samlet går universitetet ud af finansåret 2004 med et mindreforbrug på 13,0 mio. kr.

- Den *ordinære virksomhed* bidrager med 39,8 mio. kr. Alle fakulteter går ind i 2005 med henlæggelser, om end af varierende størrelse.
- Den *indtægtsdækkede virksomhed* har haft et merforbrug på 30,0 mio. kr. som følge af en omkontering mellem indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter. Omkonteringen skyldes en række regnskabsmæssige korrektioner vedrørende tilskudsfinansierede aktiviteter og indtægtsdækket virksomhed, der er foretaget i forbindelse med overgang til selveje og etablering af en åbningsbalance pr. 1. januar 2005[3].
- De *tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter* og *andre tilskudsgivende aktiviteter* udviser samlet et overskud på 0,5 mio. kr. i 2004. Københavns Universitet har i 2004 iværksat en gennemgang af alle Universitets 3.000 eksterne projekter, hvilket i alt har medført interne overførsler fra den tilskudsfinansierede forskning til den ordinære drift for knap 50 mio.kr. som følge af projektlukninger[4].
- Endelig har *retsmedicinske ydelser* haft et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. Overskuddet skal anvendes til at holde priserne i ro i de kommende år.

3) I forbindelse med omlægning af den eksternt finansierede virksomhed, så Økonomistyrelsens regler om indtægtsførelse i takt med forbruget kunne følges, opstod der i 2001 nogle fejlkonteringer. Ved overgangen til selveje og udarbejdelse af åbningsbalance er disse fejl blevet korrigeret, hvilket har resulteret i en række omkonteringer i størrelsesordenen 30 mio. kr.

4) Ved overgangen til selveje og udarbejdelse af åbningsbalance er alle universitetets projekter blevet gennemgået med henblik på at identificere aktive/inaktive projekter. I overensstemmelse med Rigsrevisionens krav om hurtig lukning af afsluttede projekter har dette ført til lukning af projekter og overførsel af midler til ordinær virksomhed.

Tabel 1. Driftsregnskab 2004

Mio. kr., årets priser	2003 Regnskab	2004 Budget (B+TB)	2004 Regnskab	2004 Regnskab-budget	2005 Budget
Indtægter i alt	3.804,0	3.636,0	4.004,8	368,8	3.703,8
Nettoudgiftsbevilling	2.640,3	2.745,4	2.745,4		
Driftsindtægter	1.163,7	890,6	1.259,4	368,8	
Udgifter i alt	3.753,1	3.636,0	3.991,8	355,7	3.703,8
Lønudgifter	2.022,3	2.307,1	2.146,6	-160,5	
Øvrige driftsudgifter	1.730,8	1.329,0	1.845,2	516,2	
Årets resultat	50,9		13,0	13,0	0,0

Tabel 2. Drifts- og anlægsregnskab 2004

Mio. kr., årets priser	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Bev.teknisk omflytning	Akk. overskud til videreførsel
Driftsbevilling - netto	2.745,4	2.732,4	13,0		209,8
Anlæg	9,0	27,7	-18,7	23,4	0,2

Tabel 3. årets resultat i 2004 fordelt på underkonti

Mio. kr., årets priser	Ordinær virksomhed	Indtægtsdækket virksomhed	Retsmedicinske ydelser	Tilskudsfinansieret virksomhed	Andre tilskudsfinansierede aktiviteter	Total
Indtægter i alt	3.217,7	18,6	107,5	642,6	18,4	4.004,8
Udgifter i alt	3.177,9	48,6	104,8	641,4	19,2	3.991,8
Årets resultat	39,8	-30,0	2,7	1,2	-0,7	13,0

Tabel 4. Beholdninger på Tilskudsfinansierede aktiviteter (IFV og ATA)

Mio. kr.	2001	2002	2003	2004
Statslige forskningsråd	30,0	28,8	42,7	71,1
Øvrige statslige bevillingsgivere	53,9	27,7	50,9	30,4
Internationale givere – herunder EU	9,1	17,1	14,3	7,9
Private bevillingsgivere	107,5	154,8	100,8	131,5
I alt	200,5	228,3	208,7	241,0

Tabel 5. Akkumuleret resultat

Mio. kr.	2001	2002	2003	2004
UK10 - ordinær virksomhed	16,1	69,6	113,1[5]	154,0
UK90 – IV	47,2	46,9	47,0	18,3
UK91 – Retsmedicinske ydelser[6]	18,8	27,2	33,9	36,6
UK95 – Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (IFV)	25,1	0,2	0,6	1,9
UK97 – Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (ATA)	-0,2	-0,2	-0,2	-1,0
I alt – Akkumuleret resultat	107,0	143,5	194,4	209,8
I alt – Anlægsbevilling	2,0	0,8	0,0	0,2

5) VTU har korrigeret primo 2004 med 1,1 mio. kr. vedr. videreførselsbeløb for Center for Sprogteknologi og Statens Naturhistoriske Museum.
6) For retsmedicinske ydelser er forholdet, at beholdningen skal anvendes dels til at fastholde et stabilt prisniveau på ydelserne, dels sikre fremtidige investeringer på området.

Universitetets samlede driftsregnskab for 2003 fremgår af tabel 1.[7]

At indtægterne er større end den tilsvarende samlede bevilling, hænger blandt andet sammen med en række poster, der ikke medtages på bevillingslovene. Det drejer sig eksempelvis om supplerende mindre virksomhed, overførsel af overhead fra eksternt finansierede projekter samt renter ved likviditetsordning.

Som det fremgår af tabel 3, udgør Københavns Universitets resultat for den ordinære drift 39,8 mio. kr., svarende til 1,2 procent af den samlede omsætning i den ordinære virksomhed. Akkumuleret set videreføres der i alt 154,0 mio. kr. Sat i relation til universitetets samlede ordinære virksomhed udgør henlæggelserne 4,8 procent.

Det dårlige driftsresultat i den indtægtsdækkede virksomhed skyldes, som nævnt indledningsvist, en regnskabsteknisk korrektion. Samlet ser spiller Indtægtsdækket Virksomhed og Andre Tilskudsfinansierede Aktiviteter en begrænset rolle for universitetets økonomi og svinger årligt ikke meget i absolutte tal.

Omsætningen i eksterne forskningsvirksomhed er kunstigt forøget som følge af den interne flytning af ca. 50 mio. kr. fra den tilskudsfinansierede virksomhed til den ordinære virksomhed som følge af oprydning i en række eksterne projekter.

Indtægtsføringen af tilskud på IFV- og ATA-konti sker i takt med, at der afholdes udgifter på de pågældende projekter. Indbetalte tilskud placeres på en beholdningskonto, som ikke indgår i opgørelsen af indtægterne i driftsregnskabet. Beholdningen nedskrives i takt med forbruget. Omfanget af disse beholdninger fremgår af tabel 4.

Det fremgår af tabel 4, at der er sket en nettotilgang af eksterne midler på 32,3 mio. kr. Dette skal sættes i forhold til en omsætning på 642,6 mio. kr. og beholdningerne udgør således 37,5 % af omsætningen. I 2003 var den tilsvarende procent på 32,4, mens tallet i 2002 var 37,6. Beholdningerne er således stabile om end forholdet mellem finansieringskilderne varierer meget fra år til år.
Det samlede akkumulerede resultat for universitetets underkonti fremgår af tabel 5.

Det akkumulerede resultat for universitetet er rimeligt, men knap en femtedel – den del der vedrører retsmedicinske ydelser – kan universitetet ikke disponere over, idet denne del skal anvendes til at holde priserne på de retsmedicinske ydelser stabile i de kommende år.

Sammenfatning

Universitetets driftsregnskab for 2004 er dels udtryk for universitetets bevidste økonomiske styring, dels en følge af regnskabsmæssige omlægninger.

Der foretages i 2004 en forøgelse af hensættelserne i ordinær virksomhed på i alt 39,8 mio.kr. således, at der primo 2005 henstår i alt 154,0 mio.kr. Ud over en række udskudte aktiviteter med dertil hørende udgifter er de forøgede hensættelser bl.a. et bevidst forsøg på at sikre en reserve, så universitetet kan modstå udsving i indtægter og udgifter fremover, herunder i høj grad udsving forårsaget af ændringer i STÅ-produktionen. Derudover er universitetet i gang med et omfattende arbejde mht. til ændring af ledelsesstruktur, vejledningsreform, ændring af studiestruktur m.v. En del af hensættelserne er således planlagt anvendt til dette arbejde.

Den samlede eksterne virksomhed har de seneste år ligget på et stabilt leje om end med variationer inden for de enkelte bevillingsgivere (statslige forskningsråd, EU m.fl.). I en tid med øget fokus på eksterne bevillinger og den stadig stigende betydning for universitetets økonomi er det et område, der i den kommende tid kræver stadig øget bevågenhed. Udviklingen følges således nøje.

7) Universitet modtager fra ministeriet en nettoudgiftsbevilling der sammen med driftsindtægterne udgør universitetets samlede indtægter – både ordinære og eksterne midler. I statsregnskabet opdeles udgifterne på henholdsvis lønudgifter og øvrige driftsudgifter , der summeres op til udgifter i alt. Forskellen mellem indtægter og udgifter udgør årets resultat – efterregning af tallene viser en forskel mellem de korrekte regnskabstal og statsregnskabet på 0,099 mio. kr. som følge af afrundinger. Budget(B+TB) angiver universitetets bevillinger, som de fremgår af finansloven og tillægsbevillingsloven. Fordelingen af udgiftsbevillingen i budget (B+TB) på henholdsvis løn og drift er skønsmæssigt sat af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og afspejler ikke universitetets reelle forbrug på løn og drift.

Tabel 6. Anlægsregnskab for 2004

Mio. kr.	Hjemmel	Byggestart	Forventet afslutnings-tidspunkt	Total-udgift	Stats-udgift	Årets udgift	Forventet restudgift
Igangværende projekter							
Lundbeckfonden, opførelse af auditoriet	Akt 22 2001	2004	2006	25,0	0,9	0,9	23,2
Afsluttede Projekter							
Udvendig vedligeholdelse af S-FoU's ejendomme, hvor institutionen er lejer	Finansloven	2004	2004	26,9	26,9	26,9	

I forbindelse med overgang til selveje og indførelse af omkostningsbaserede regnskaber er der i det forløbne år gennemført et målbevidst arbejde på en gennemgribende udvikling af økonomistyringen, et arbejde der fremover skal sikre universitetet mulighed for også under de nye forhold at føre den ønskede økonomistyring.
Pr. 1. januar 2005 er Københavns Universitet er blevet en selvejende institution i henhold til Universitetsloven. Åbningsbalancen for universitetet pr. 1/1 2005 er under udarbejdelse i henhold til Bekendtgørelse nr. 1489 af 14. dec. 2004 om tilskud og regnskab m.v. ved universiteterne. I forbindelse hermed er Københavns Universitet af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling blevet anmodet om at udarbejde et oplæg til refusionsopgørelse over mellemværendet med Staten. Universitetet har afleveret sin overskudslikviditet pr. 31/12 2004 og har modtaget en foreløbig udbetaling af den akkumulerede opsparing pr. 31/12 2004 i henhold til regnskabsprincipperne gældende for 2004 og tidligere år på 174,5 mio. kr. Dette beløb vil blive fratrukket i refusionsopgørelsen.

Anlægsregnskab

Københavns Universitet modtager anlægsbevillinger på finansloven. Som følge af overgang til selveje optages anlægsbevillinger fra 2005 ikke længere på finansloven. Igangværende og nye anlægsprojekter skal fremover varetages og administreres direkte af Universitetet.

Lundbeck-auditoriet er et auditorium til cirka 500 personer som opføres i forbindelse med etablering af BioCenteret i Universitetsparken. Auditoriet er finansieret af Lundbeckfonden og forventes udført i 2004-2006.

Statens Forsknings- og Uddannelesbygninger(S-FoU) udvendig vedligeholdelse omfatter vedligeholdelsesarbejder på bygninger ejet af S-FoU og udført i henhold til bygningssynene i 2001. Vedligeholdelses-arbejderne er bevilget af S-FoU og er udført i 2004, de omfatter kun vedligehold. Opgaverne er administreret af Københavns Universitet i henhold til administrationsaftale mellem Universitetet og S-FoU.

Personale

Københavns Universitet beskæftigede i 2004 5.333 årsværk fordelt på videnskabeligt personale (VIP & DVIP) og teknisk-administrativt personale (TAP), hvilket er en stigning på godt 120 årsværk i forhold til 2003.

Siden 1999 har der været en tendens til en øget andel af VIP-ansættelser på eksternt finansieret virksomhed i forhold til ordinært finansierede. Denne tendens er blevet i brudt i 2003 og 2004, hvor andelen af eksternt finansierede VIP-årsværk er faldet. Til gengæld er der i den tilsvarende periode oplevet en svag stigning i andelen af eksternt finansierede TAP.

Tabel 7. Personalesammensætning

Årsværk	2000	2001	2002	2003	2004
VIP	2.055	2.097	2.143	2.133	2.174
heraf eksternt finansierede	*470*	*529*	*564*	*553*	*502*
DVIP	417	417	427	467	490
TAP	2.410	2.409	2.434	2.445	2.504
heraf eksternt finansierede	*268*	*227*	*243*	*272*	*285*
Elever, jobtræning	147	166	186	168	165
I alt	5.028	5.089	5.190	5.214	5.333

Note: Opgørelsesmetoden er ændret i 2004 i forhold til også at medtage elever og div. beskæftigelsesordninger, samt SKT og interne centre. Tallene for de tidligere år er alle tilrettede. For 2005 forventes et årsværksforbrug på 5.372.

Tabel 8. Til- og afgang af fastansatte.

Antal personer	2000	2001	2002	2003	2004
Tilgang af medarbejdere	1.110	1.229	1.252	1.226	1.368
Afgang af medarbejdere	954	1.056	1.117	1.131	1.168
Nettotilgang	156	173	135	95	200

Note. Opgørelsesmetoden er ændret i 2004. Tallene for de tidligere år er alle tilrettede. Tallene er inkl. alle fastansættelser, uanset varighed samt elevansættelser.

Godt halvdelen af universitetets personale er videnskabeligt ansatte, heraf udgør det deltidsansatte videnskabelige personale (DVIP) godt 18 procent af det videnskabelige personale. Fordelingen har været relativ stabil over de senere år.

Fra 2003 til 2004 har der været en nettotilgang i antal ansatte på 200, hvilket er en stigning i forhold til de foregående år. Nettotilgangen i antal ansatte skal ses i relation til stigningen i antal årsværk, der fra 2003 til 2004 er steget med godt 120.

Personalepolitik og kompetenceudvikling

Københavns Universitets HovedSamarbejdsUdvalg (HSU) vedtog i december 2004 en revideret personalepolitik for universitetet. Personalepolitikken er revideret i henhold til den statslige personale- og ledelsespolitik, og indeholder nye afsnit om f.eks. kompetenceudvikling på ledelsesniveau, chikane, lønforhold, hvordan man sikrer afstemning af kvalitet i forhold til ressourcer samt omplacering af medarbejdere ved flytning af arbejdsopgaver.

HSU har desuden vedtaget retningslinjer for sygefravær og sygefraværssamtaler, samt for anvendelse af elektronisk adgangskontrol, herunder tv-overvågning. Der arbejdes videre med initiativer til sikring af større mobilitet blandt medarbejderne, herunder internationalisering af de teknisk administrative medarbejdere ligesom der skal sættes fokus på Det Sociale Kapitel.

HSU har behandlet udbud og udlicitering, og har sidst på året vedtaget en udbudspolitik, der gælder for hele universitetet. Der arbejdes bl.a. videre med en handlingsplan for området.

HSU har i sin egenskab af teknologiudvalg bl.a. drøftet en ny, overordnet IT-strategi samt IT-sikkerhedspolitik – sidstnævnte delvist på baggrund af en rapport fra Rigsrevisionen om IT-sikkerhed. Forslag til Københavns Universitets værdigrundlag samt kommunikationspolitik og -strategi har ligeledes været forelagt og drøftet i HSU, ligesom udvalget har behandlet forslag til pressevejledning. HSU godkendte i foråret 2004 en ny forretningsorden for HSU, samt "Vejledning i forbindelse med økonomidebatter i samarbejdsudvalg".

I foråret 2004 blev der på universitetet for anden gang gennemført en opsamling af kompetenceudviklingsaktiviteter i hele organisationen. Baggrunden herfor var fælles retningslinjer for strategisk kompetenceudvikling på Københavns Universitet. Formålet med afrapporteringen er at skabe viden om den samlede kompetenceudviklingsindsats på universitetet og samtidig understøtte erfaringsudveksling og gensidig inspiration internt i organisationen.

Supplerende materiale

Der er udarbejdet et omfattende bilagsmateriale til årsrapport 2004: www.ku.dk/aarsrapport

Bilagsmaterialet omfatter det af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fastsatte supplerende statistiske materiale. Det statistiske materiale omfatter bl.a. aktivitets- og resultatoplysninger, personaleoplysninger samt uddybende regnskabsmateriale for Københavns Universitetets fakulteter.

Påtegning

Fremlæggelse

Københavns Universitets årsrapport for 2004 er fremlagt i henhold til Finansministeriets bekendtgørelse nr. 188 af 18. marts 2001 om statens regnskabsvæsen mv. (Regnskabsbekendtgørelsen) § 41 samt Akt 63 11/12 2002.

Årsrapporten giver et retvisende billede af universitetets økonomiske og faglige resultater. For så vidt angår de dele af årsrapporten, som svarer til det ordinære årsregnskab, er kravene i regnskabsbekendtgørelsens § 39 opfyldt.

Årsrapporten dækker tillige de regnskabsmæssige forklaringer, der skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2004.

København, den 13. april 2005

Rektor Linda Nielsen

Universitetsdirektør Else Sommer

Påtegning

Ministeriet for Videnskab, Teknik og Udviklings påtegning af årsrapporten sker i overensstemmelse med ovennævnte fremlæggelse.

København, den 13. april 2005

Kommitteret Rudolf Straarup

Bilag

Formålsfordelt regnskab

Mio. kr.	2000	2001	2002	2003	2004
Forskning i alt	**1.290,665**	**1.329,853**	**1.347,924**	**1.375,609**	**1.436,247**
Basisforskning	662,894	670,350	694,949	707,439	788,306
Tilskudsfinansieret forskning	553,721	566,349	574,088	578,758	527,555
Kontraktforskning	18,639	12,449	11,295	22,059	47,879
Forskeruddannelse	55,411	80,704	67,592	67,354	72,507
Uddannelse i alt	**769,242**	**782,480**	**851,229**	**886,174**	**947,411**
Ordinær uddannelse	698,035	706,498	786,664	818,109	869,383
Åben uddannelse	22,753	26,139	20,378	22,436	24,641
Efteruddannelse	3,773	3,069	2,748	2,197	3,957
Ikke-videregående uddannelse	31,494	31,383	29,707	28,575	30,943
International studenterudveksling	12,307	14,130	10,265	14,642	18,059
Kursusundervisning	0,880	1,260	1,466	0,214	0,428
Andre faglige formål i alt	**149,339**	**175,994**	**173,315**	**200,667**	**235,040**
Biblioteker	0,000	0,000	0,000	2,656	2,638
Museer og samlinger	46,927	47,849	50,871	48,562	50,224
Klinikker	7,865	12,581	8,052	10,892	10,590
Retsmedicin	62,834	78,901	93,909	105,995	104,589
Øvrige	31,713	36,664	20,483	32,562	66,999
Fælles formål i alt	**424,279**	**488,634**	**504,743**	**549,294**	**570,447**
Bygningsdrift	211,011	233,649	258,665	276,527	285,310
Generel ledelse og administration	128,224	135,040	148,760	163,892	192,920
Øvrige	85,044	119,946	97,317	108,875	92,217
Kapitalformål i alt	**120,277**	**584,625**	**590,726**	**690,683**	**709,469**
Lejemål	25,088	471,388	499,816	569,725	575,751
Prioritetsydelser	0,299	0,000	0,000	0,000	0,000
Vedligehold og mindre byggearbejder	94,890	113,237	90,910	116,118	131,901
Energisparende foranstaltninger	0,000	0,000	0,000	4,840	1,817
Institutionsintern overførselsudgift	**0,000**	**0,000**	**47,287**	**50,663**	**93,215**
I alt	**2.753,802**	**3.361,586**	**3.515,225**	**3.753,090**	**3.991,829**

Note: Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og kontraktforskning er fra 2002 opgjort ekskl. overhead. Overheadbeløbet er en del af den institutionsinterne overførselsudgift.
Den institutionsinterne overførselsudgift er i 2004 forøget som følge af ekstraordinære lukninger af projekter.

Aktivitets- og resultatoplysninger

Delformål	2000	2001	2002	2003	2004
Antal studerende	34.165	33.801	32.595	32.314	32.270
Antal STÅ	16.395	16.452	16.502	16.493	16.478
Antal optagne pr. 1. oktober	5.126	4.802	4.857	4.843	4.889
Antal 1. prioritetsansøgere	9.391	8.235	8.449	8.357	8.124
Gennemsnitsalder for optagne	23,5	23,7	23,9	23,8	24,0
Median, alder, for optagne	22,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Antal bachelorer	2.614	2.488	2.743	2.708	2.821
Gennemsnitsalder, bachelorer	27,1	27,0	27,0	26,9	26,9
Gennemsnitlige gennemførselstid, bachelorer	4,3	4,2	4,2	4,1	4,3
Antal kandidater	2.241	2.437	2.677	2.598	2.573
Gennemsnitsalder, kandidater	30,3	30,2	30,2	30,5	30,5
Gennemsnitlige gennemførselstid, kandidater[1]	7,7	7,7	7,5	7,5	7,7
Antal deltagerbetalende STÅ	1.142	1.153	1.151	1.178	1.073
Færdiguddannede på hele uddannelser (master, diplom)	111	93	120	101	224
Antal forskeruddannelsesårsværk i alt	1.125	1.050	1.032	1.017	1.020
Antal forskeruddannelsesstud., pr. 1. oktober, i alt	1.194	1.217	1.173	1.154	1.042
Antal forskeruddannelsesstud., pr. 1. oktober, mænd	636	630	596	574	502
Antal forskeruddannelsesstud., pr. 1. oktober, kvinder	558	587	577	580	540
Antal afhandlinger, året	285	264	255	245	277
Studerende der udløser internationaliseringstilskud	1.384	1.401	1.462	1.559	1.691
Indgående	830	684	730	756	924
Udgående	554	717	732	803	767
Antal doktorgrader	44	38	32	52	45
Antal forskningspublikationer, iflg. årsberetning	4.847	5.029	5.701	5.238	5.360
Antal forskerudd.stud.gl.ord., pr. 1. oktober, i alt	9	3	0	0	0
Antal forskerudd.stud.gl.ord., pr. 1. oktober, mænd	5	3	0	0	0
Antal forskerudd.stud.gl.ord., pr. 1. oktober, kvinder	4	0	0	0	0
Median gennemførselstid, bachelorer	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Median gennemførselstider, kandidater	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Medianalder, bachelorer	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Medianalder, kandidater	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0

1) Den gennemsnitlige gennemførselstid for kandidater er opgjort som det pågældende år minus tilgangsåret for faggruppen, dvs. et fuldt kandidatforløb (bachelor plus overbygning).